Jüdische Pester Zeitung.

יודישע
פעסטער צייטונג

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פּרענומעריערען
אונד דער פּרענומעראציאָנס-טערמין
בעגינט מיט דעם טאגע דעס
ערסטען בלאטטעס.

דיא רעדאקציאָן בעפֿינדעט
זיך אין
פּעסט
אלט-נאססע נו' 1,
וואָהין מאן אויך דיא פּרענומעראציאָנס-געלדער צו זענדען בעליעבט.

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דרייאמאל וואָכענטליך
מאָנטאג, מיטטוואָך אונד פֿרייטאג.

אונד קאָסטעט
פֿיר עסטעררייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 " "
פֿירטעליאהריג 2 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.

פֿירס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדען עסט.-וועהר.
האלביעהריג 5 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.
פֿירטעליאהריג 2 " " 75 " " "

Nr. 75, נײנטער יאהרגאנג | פעסט, מיטטוואָך טז תמוז ה.ת'ר'ל'ז'. | Pest, den 27. Juni 1877.

דער קריעג.

דער איבערגאנג דער רוסען איבער דיא דאָנויא האט אללע וועלט איבערראשט. דיא פֿאָרבערייטונגען היעצו דויערטען וואָהל פֿאָללע אכט וואָכען, אונד עס וואר שאָן האָכסטע צייט פֿיר דיא רוסען, זיך פֿאָם פֿלעקע צו ריהרען; אבער דענגאָך גלויבטע ניעמאנד, דאס דיעס זאָ שנעלל אונד מיט זאָ וועניגען פֿערלוסטען געשעהען ווירד. דיעזעס עראייגניס ווירקטע אין דען ערסטען טאגען דיעזער וואָכע זעהר ניעדערשלאגענד אונד ניעדערשמעטטערנד אויף דיא טירקען-פֿריינדע; אבער דיא טירקען זעלבסט וואורדען היעפֿאָן ניכט איבערראשט אונד ניכט ענטמוטהיגט, זיא וואָרען אויף דען דאָנוי-איבערגאנג דער רוסען צווישען בראילא אונד גאלאטץ שאָן לענגסט געפֿאסט. דענן יענע טירקישע געגענד אין דער דאָברודשא וואר נור פֿאָן וועניגען טירקען פֿערטהיידיגט. דיא פֿערטהיידיגונג דער דאָברודשא געהאָרטע גאר ניכט אין דען קריעגס-פלאן דער טירקען, דא דיא דאָברודשא איינע וויסטע געגענד איזט אונד אָהנעהין אים זידען דורך דיא פֿיער גראָסען טירקישען פֿעסטונגען ווארנא, סיליסטריא, שומלא אונד רוסטשיק איינע פֿעסטע שוטץ-מויער האט, וועלכע דעם פֿאָרמארשע דער רוסען איין גראָסערעס הינדערניס ביעטעט, אלס דיא דאָנויא זעלבסט. דיא רוסען העטטען שאָן לענגסט צווישען בראילא אונד גאלאטץ דען דאָנויא-איבערגאנג אונטערנעהמען קאָננען, אבער איהר הויפט-ציעל וואר דאס אייגענטליכע בולגאריען אין דער געגענד צווישען רוסטשיק אונד ווידדין, אונד דיא הויפט-טירקישע ארמעע מוסטע עבען אין דיעזער געגענד שטעהען, אום נור דא דען איבערגאנג דער רוסען איבער דיא דאָנויא צו פֿערהינדערן. אבער עבען היער צווישען טורנול אונד ניקאָפאָלי קאָננטע דען רוסען דער איבערגאנג ניכט געלינגען, גאנץ רוסלאנד וואר שאָן אונגעדולדיג, אונד אום נון דאָך עטוואס איבערראשענדעס צו ביעטען, האבען דיא רוסען פֿאָר אללעם דען דאָנויא-איבערגאנג געגען דיא וויסטע דאָברודשא אונטערנאָממען.

אבדול קערים פאשא, דער אָבער-קאָממאנדאנט דער טירקישען דאָנויא-ארמעע, פֿערפֿיגט נור איבער 165000 מאנן, דיא דאָנויא-שטרעקע פֿאָן ווידדין ביז איסמאיל איזט 120 מיילען לאנג, אונד ער דורפֿטע דאהער ניכט זיינע ארמעע נאָך דיעזער לאנגען שטרעקע צערשטרייען, ער מוס דיא טירקישע הויפט-מאכט צווישען רוסטשוק אונד ווידדין צוזאממענהאלטען. נאָך דעם איבערגאנגע דער רוסען ביי מאטשין האבען זיך דיא וועניגען טירקישען סאָלדאטען פֿאָן דער דאָברודשא צוריקגעצאָגען. אללע אָרטשאפֿטען דער דאָברודשא: טולדשא, איזאקטשא, מאטשין, גרעטשי, באבאדאגה, הירשאָווא אונד טשארוועדי זינד בערייטס פֿאָן דען טירקישען סאָלדאטען פֿערלאססען; אבער דיא טירקישען סאָלדאטען דער דאָברודשא ווערדען ביי צערנאוואָדא, קאראמוראד אונד קיסטענדשע שטעהען בלייבען אונד דא דען פֿיינד ערוואַרטען. היער איזט איינע קליינע אייזענבאהנשטרעקע אונד דא איזט אויך דער זאָגענאננטע „טראיאנס-וואלל", דיעס איזט איין גראָסער 8 מיילען לאנגער גראבען מיט האָהען שאנצען, דען נאָך פֿאָר צייטען דיא ראָמער עררייכטעטען אונד דער זיך פֿאָן צערנאוואָדא ביז קיסטענדשע ציעהט אונד איבעראלל בעפֿעסטיגט איזט. ביי דער פֿערטהיידיגונג פֿאָן דיעזעם „טראיאנס-וואלל" ווערדען אויך דיא טירקישען קריעגס-שיפֿפֿע אויף דער דאָנויא צווישען הירשאָווא אונד ראשאָווא אונד אויף דעם שווארצען מעערע ביי קיסטענדשע מיטווירקען. דיא נעכסטע שלאכט איזט אלזאָ היער ביי צערנאוואָדא, קאראמוראד אונד קיסטענדשע צו ערוואַרטען. דא נון פֿאָן מאטשין ביז צום טראיאנס-וואלל פֿיער גוטע טאגע-מארשע זינד, זאָ קאָננען דיא רוסען ערסט אם 28. יוני ביי צערנאוואָדא ערשיינען. — איינע קאָנסטאנטינאָפּלער דעפּעשע פֿאָם 24-טען יוני מעלדעט: דיא רוסען מארשירען פֿאָרטוועהרענד איבער דיא דאָנויא נאָך דער דאָברודשא. איינע נייע טירקישע ארמעע געהט יעטצט פֿאָן קאָנסטאנטינאָפּעל נאָך קיסטענדשע. דיא רוסען פֿערלאָרען ביים דאָנויא-איבערגאנגע 76 טאָדטע אונד 300 פֿערוואונדעטע. דיא רוסען ווערדען אין דער דאָברודשא, וואָ איינע שלעכטע לופֿט אונד קיין טרינקבארעס וואססער איזט, פֿאָן דער אונערטרעגליכען היטצע נאָך מעהר צו ליידען האבען, אלס פֿאָן דען טירקישען קאנאָנען. ביי גאלאטץ אונד בראילא זינד 27000 רוסען נאָך דער דאָברודשא העריבערגעגאנגען.

וויא עס נון שיינט, וואָללען יעטצט דיא רוסען צווישען גיארגעוואָ אונד רוסטשיק דען צווייטען דאָנויא-איבערגאנג אונטערנעהמען, דא דאָרט פֿאָרטוועהרענד באָמבארדירט ווירד. דיא רוסען באָמבארדירען פֿאָרטוועהרענד פֿאָן גיארגעוואָ נאָך רוסטשיק, צאהלרייכע באָמבען פֿאללען אין דיא שטאדט: אבער דיא טירקען פֿאָן רוסטשוק באָמבארדירען צוריק נאָך גיארגעוואָ, וואָדורך דיא הייזער דיעזער ביידען דאָנויא-שטעדטע שטארק בעשעדיגט ווערדען. אויך פֿיעלע מענשען זינד בערייטס דורך דיעזעס באָמבארדירען געפֿאללען. דער קאמפֿף האט אויף דער גאנצען דאָנויא-שטרעקע בעגאָננען, אן אללען וויכטיגען דאָנויא-שטעדטען ווירד באָמבארדירט. אין ניקאָפאָלי וואָללטען דיא רוסען אבערמאלס דען איבערגאנג אונטערנעהמען, וואורדען אבער מיט גראָסען פֿערלוסטען צוריקגעשלאגען.

פֿאָם אזיאטישען קריעגס-שויא-פלאטצע איזט צו מעלדען, דאס דיא טירקען דאס בערייטס פֿאָן דען רוסען עראָבערטע באיאזיד (נו' 6) וויעדער צוריק עראָבערט האבען. אין באיאזיד זינד נון וויעדער דיא טירקישען בעאמטען. זאמסטאג וואר אויך איינע בעדייטענדע שלאכט ביי באטום (נו' 12), וואָריבער איינע קאָנסטאנטינאָפּלער דעפּעשע פֿאָלגענדעס מעלדעט: זאמסטאג האבען דיא רוסען דיא בעפֿעסטיגטען טירקישען שטעללונגען ביי באטום אנגעגריפֿפֿען, דער קאמפֿף וואר זעהר העפֿטיג, דיא רוסען וואורדען צוריקגעשלאגען, זיא פֿערלאָרען 2000 טאָדטע. — איינע צווייטע דעפּעשע מעלדעט היריבער פֿאָלגענדעס: זאמסטאג אם ערסטען שלאכט-טאגע ביי באטום, האבען דיא רוסען 1000 טאָדטע, אונד דיא טירקען נור 60 טאָדטע אונד 150 פֿערוואונדעטע פֿערלאָרען. טאגס דאראויף, אם זאָננטאג, נאהמען אבער דיא רוסען וויעדער דיא שלאכט אויף, זינד יעדאָך אבערמאלס צוריקגעשלאגען וואָרדען אונד מוסטען דיא גאנצע געגענד פֿערלאססען. אן דיעזען צווייטען שלאכט-טאגע פֿערלאָרען דיא רוסען 1500 טאָדטע; אלזאָ אין ביידען שלאכט-טאגען פֿערלאָרען דיא רוסען 2500 מאנן. — אם 21-טען אונד 22-טען יוני האט וויעדער זידליך פֿאָן באַרדים (נו' 21) איינע שלאכט שטאטטגעפֿונדען, וועלכע פֿאָללע 33 שטונדען דויערטע אונד מיט דעם ריקצוגע דער רוסען ענדעטע. דיא רוסען בעשיעסען נאָך איממער דיא פֿעסטונג קארס, אבער אָהנע יעדען ערפֿאָלג.

דיא לאגע דער מאָנטענעגרינער איזט איינע זעהר פֿערצווייפֿעלטע, זיא ווירד באלד מיט איינער ניעדערלאגע ענדען. דיא מאָנטענעגרינישען ארמעען זינד צערשפרענגט אונד זינד ניכט מעהר אים שטאנדע, דען פֿערייניגטען טירקישען ארמעען ווידערשטאנד צו לייסטען. דיא מאָנטענעגרינער זעלבסט טעלעגראפֿירטען אוים צעטיניע פֿאָלגענדעס: „אם 23-טען יוני האט פֿאָן 6 אוהר מאָרגענס ביז 7 אוהר אבענדס איין זעהר ערביטטערטער קאמפֿף צווישען אונס אונד דען טירקען שטאטטגעפֿונדען, אויף ביידען זייטען וואָרען דיא פֿערלוסטע אן טאָדטען אונד פֿערוואונדעטען זעהר גראָס." — נון, ווענן דיא מאָנטענעגרינער איהרערזייטס דיא פֿערלוסטע איינגעשטעהען, דאנן מוס איהרע לאגע איינע זעהר פֿערצווייפֿעלטע זיין. עס וועׄרע נור צו ווינשען, דאס דיא טירקען רעכט באלד מיט דען מאָנטענעגרינערן פֿערטיג ווערדען זאָללטען, דאמיט דאנן אויך דיא טאפֿפֿערן טירקען פֿאָן מאָנטענעגראָ נאָך דער דאָנויא געגען דיא רוסען ציעהען קאָננטען.

איבער דיא קריעגס-פּאָליטיק, נאמענטליך איבער דיא שטעללונג אונזערער מאָנארכיע צו דעם אָריענטאלישען קריעגע, האט מיניסטער-פּרעזידענט טיסאָ אין דער געסטריגען זיטצונג דעם אונגארישען רייכסטאגעס איינע רעדע געהאלטען, אין וועלכער ער זאגטע: „געעהרטעס הויז! פֿיעלע פֿאָן דען הערען דעפּוטירטען האבען בערייטס בעהויפּטעט, דאסס דאס פֿאטערלאנד אין געפֿאהר איזט, דאס זיינע אינטערעססען געשעדיגט זינד, אונד דאס וויר דאהער געגען רוסלאנד אין דען קריעג ציעהען זאָללטען. זיא זאגען: אונזערע ארמעע קאָסטעט אָהנעהין פֿיעל געלד אונד איזט אויף דאס בעסטע אונד טהייערסטע אויסגערישטעט, ווארום זאָלל זיא נון זאָ רוהיג דאשטעהען אונד ניכט דרייןשלאגען? — מיינע הערען! אונזער פֿאטערלאנד איזט נאָך ניכט אין געפֿאהר, אונזערע אינטערעססען זינד נאָך נירגענדס געשעדיגט, אונד וויר האבען עס דאהער גאר ניכט נאָטהוועדיג, 600000 מאנן פֿאָן איהרער ארבייט אונד איהרען פֿאמיליען וועגצורייסען, אונד נאָך דאצו פֿיעלע הונדערטע מיללאָנען מעהר-אויסגאבען צו מאכען, אום אונזערע ארמעע שאָן יעטצט אויף דען קריעגס-פֿוס צו שטעללען. איזט עס ניכט בעססער, דאס וויר ביז היינטע אונזערע מאָנארכיע אָהנע בלוט-פֿערגיעסען אונד אָהנע הונדערט-מילליאָנען-מעהר-אויסגאבען געוואהרט אונד געהיטעט האבען? זאָ לאנגע אלס נור מאָגליך וואָללען וויר אונזערע יונגען מעננער ביי איהרער ארבייט אונד פֿאמיליע לאססען, אונד ווענן וויר אויך שאָן געצוואונגען זיין זאָללטען, עטוואס צו טהון, זאָ ווערדען וויר נור זאָ פֿיעל פֿאָן אונזערער ארמעע נעהמען, וויא פֿיעל אם אללער נאָטהוועדיגסטען איזט. — אונד געראדע דאהער, וויל דיא בעוואָהנער אונזערער מאָנארכיע איינזעהען, דאס וויר מיט איהרעם בלוטע אונד געלדע זאָ לאנגע אלס נור מאָגליך זאָ גייצען, געוויננען וויר איהר פֿערטרויען, אונד וויר זינד איבערצייגט, ווענן דיא ערנסטע צייט איינטרעטען זאָללטע, אין דער וויר זאגען מיססען: „ברידער, דאס פֿאטערלאנד רופֿט, עס איזט אין געפֿאהר, יעטצט איזט עס נון אן דער צייט, געגען דען פֿיינד צו ציעהען!" — דאס דאנן

טעלעגראפישע דעפעשעו.

היינטע פריה זינד היער פאלגענדע דעפעשען איינגעטראפפען :

ק א נ ס ט א נ ט י נ א פ ע ל 24-טען יוני. איינע דעפעשע מוקטהאר פאשא'ס (דעס אבער-קאממאנדאנטען אין אזיען) מעלדעט : „אסטליך פאן באיאזיד זינד דיא רוססען פאן דען טירקען געשלאגען וואָרדען. נאך לענגערעם קאמפפע האבען דיא רוסען גראָסע פערלוסטע ערליטטען אונד מוסטען אין גראָסטער אונאָרדנונג דאפאן לויפענד דען ריקצוג אנטרעטען ; זיא ווארדען אבער פאן דען טירקען ווייטער פערפאָלגט. אויך ביים וואן-זעע (זידליך פאן באיאזיד) האבען דיא רוססען איינע ניעדערלאגע ערליטטען, זיא מוסטען זיך צו-ריק נאך באיאזיד פליכטען ; אבער אויך באיאזיד איזט בערייטס פאן דען טירקען אומריננגט. — פאר קארס ווארדען דיא רוסען אבערמאלס גע-שלאגען.

ב ר א י ל א 25-טען יוני. היער הערדשט גראָסע פריידע דאריבער, דאס עס דען רוסען גע-לונגען איזט, דיא דאָנויא אָהנע פערלוסטע צו איבערשרייטען, דיא רוסען האבען אויך שאן דען טירקישען אָרט מאטשין, וועלכען דיא טירקען פערלאססען מוסטען, בעזעטצט. אין דער רוסישען ארמעע הערדשט דיא גראָסטע בעגייסטערונג.

ב ו ק א ר ע ס ט 24-טען יוני. ביי דער איינגאהמע פאן מאטשין האטטען דיא רוסען איינען פערלוסט פאן 50 טאָדטען אונד 150 פערוואונ-דעטען, דארונטער מעהרערע אָפפיציערע. דער איבערגאנג דער דאָנויא קאָנגטע אויף פאָלגענדע וויזע געשעהען : 1) וואר דיא גאנצע דאָנויא-שטרעקע פאן בראילא ביז צור מינדונג אינס שווארצע מעער מיט טארפעדא'ס בעזעטצט, זא דאס קיין טירקישעס קריעגס-שיפף הינקאָממען קאָננ-טע. 2) איזט עס ביי נאכט איינער 3000 מאנן שטארקען ארמעע-אבטהיילונג געלונגען, מיט שיפ-פען דען שטראָם אן דער פאן דען טירקען ניכט בעוואכטען שטעללע צו איבערשרייטען. (גאנץ זא, וויא וויר עס אין פאָריגעם בלאטטע אנדייטעטען.)

ב ו ק א ר ע ס ט 24-טען יוני. אויך דיא רומענישע ארמעע ווירד צווישען קאלאפאט אונד קלאדאָווא דיא דאָנויא איבערשרייטען, אים זא דיא טירקישע פעסטונג ווידדין אים ריקען פאססען צו קאָננען. נאך אין דיעזער וואָכע ווירד אויך דער איבערגאנג דער רוסען איבער דיא דאָנויא צווי-שען טורניל אונד ניקאָפאָלים שטאטטפינדען. צווי-שען בראילא אונד מאטשין ציעהען דיא רוסען פאָרטוועהרענד איבער דיא דאָנויא, זא דאס שאן ביז מאָרגען 20000 רוסען דיא דאָנויא איבערשריט-טען האבען ווערדען. (וואס מאכען אבער דיעזע פיעלע רוסען אין דער וויסטען דאָברודשא ?)

געשעפטסבעריכט

פעסטער פרייזע.

ק אָ ר ן 1500 מעטער-צענטנער 8,75—9.40 נולד.

ה א פ ע ר 6,25—6,8 נולד.

נ ע ר ס ט ע פוטטער 5.80—6,25 נול. —

ק ו ק ו ר ו ץ 6.80—7 גולדען.

ו ו י י צ ע ן פער סעפטעמבער 10.60— 10.70 נול.

ק ו ק ו ר ו ץ פער יולי 7,05—7,10 גולדען.

ה א פ ע ר פער סעפטעמבער 6.96—7.07 נול.

ר ע פ ס (ק אָ ה ל) פער אויגוסט $15^{5}/_{8}$—16 נול. באנאטער פער אויגוסט $15^{3}/_{8}$—$15^{4}/_{8}$ נול׳.

מ ע ה ל - פ ר י י ז ע (פער 100 קילאָגראמם זאמט זאק, פרייא אב פעסט :) נומ׳ 0: 25 גולד. — קר., נומ׳ 1 24 נול. — קר., נ׳ 2 : 23 נול. — קר., נ׳ 3 : 21 נול.75 קר. נ׳ 4 : 20 נול.75 קר., נ׳ 5 : 19 נול. — קר., נ׳ 6 : 18נולד. — קר., נ׳ 7 : 16 נול. -- קר., נ׳ 8 : 15 נול. — קר., נ׳ $8^{1}/_{2}$ 14 נולד. 60 קר., פיינע קלייע 5 נול. 25 קר., גראָבע קלייע 3 נולד. 90 קר.

ה י ל ז ע נ פ ר י כ ט ע : גראָסע וויסע באָהנען $9^{1}/_{2}$— 10 נול. צווערגעל 11, ערבסען 10 — 14 גולד. לינזען 8—20 נולד. — גרויער מ אָ ה ן 33 נול. בלויער 38—42 נולד. הירזע-ברייז 10,80 נולד. - הירזע (קאָלעש) 5—5,75 נול. לייגזאמען 14 נולדען. — האנפזאמען $9^{1}/_{2}$—$10^{1}/_{2}$ נול. פער 100 קילאָ. —

ש פ י ר י ט ו ס נייע מעטהאָדע אים קליינען 32.25—$32^{1}/_{2}$ נולד. אלטע-מעטהאָדע $33^{1}/_{2}$ — 34 נולד׳ פער 10000 ליטער-פערצענט.

ר י ב אָ ל דאָפפעלט-ראפפינירטעס 48 נול. פער 100 קילאָגראמם. —

א ו נ ש ל י ט ט (הלב) 54—55 נול. —

צ װ ע ט ש ק ע ז. פרימא באָסנישע פאס - וואארע 24—25 נולדען.

צ װ ע ט ש ק ע נ מ ו ס 23—25 נולד. באנאטער 18 —20 נולד.

ה אָ נ י ג. 32 — 33 נולד. — וואכס-האָניג 25 נולד.

װ א כ ס ראָזענויער 155—157 נולד. בעססערע נאָט-טונג 167 נולד.

ק נ אָ פ פ ע ר ן אונגארישע פרימא וואארע 35נול.

װ ײ נ ש ט ײ ן 64,28 — 70 נולד.

ל ײ ם 34—35 נולד.

צ ו ק ע ר : ראפפינירטער 65—$65^{1}/_{2}$ נול.

פ א פ ר י ק א, פרעפארירטע 62 - 65 נולד.

פ ע ס ט ע ר ש ל א כ ט פ י ע - מ א ר ק ט. ביי דעם אם 21-טען ד. מ. היער אבגעהאלטענען פעסטער וואָכענ-מארקטע ווארדען 1436 שטיק גראָס- אונד — קליין-פיעה צו מארקטע געבראכט. היעפאָן ווארדען פערקויפט : 25 שטיק ש ט י ע ר ע, פער שטיק פאָן 100 — 140 נולדען. — 631 אָכסען דאס פאאר פאָן 250—315 נולד. 480 קיהע דאס פאאר פאָן 140—250 נול. 158 מעלק-קיהע דאס שטיק פאָן 80—120 נול., 56 שטיק ביפפעל דאס פאאר צו 140—230 נול., 447 שטיק קעלבער דאס שטיק פאָן 16 — 24 נולד, 232 שטיק ש א פ ע דאס פאאר 14— 18 נול. פרייזע פער 100 קילאָ : אָכסען-פלייש 46 — 52 נולדען.

קוה-פלייש 44 — 48 נולד., קאלב-פלייש 50 — 64 נולד. ביפפעל-פלייש — נולד.

ש א פ פ ע ל ל ע, פאָיינע וואָכע ווארדען 8000 שטיק פערשיעדענער סאָרטען פערקויפט אונד צוואר: דייטש-וואָל-לינע 2.20—2,60 נול׳ פער פאאר. סערבישע אונד טירקישע 110—125 נולד. באָסנישע אונד קראָאטישע 100—110 נול. באנאטער אונד וואלאבישע 112 — 135 נולד. (אללעס פער 102 שטיק.)

ל א מ מ פ ע ל ל ע, באנאטער אונד זיעבענביר-נער 80—88 נולדען. (פער 102 שטיק.)

ה י י ט ע ווי ר נאָטירען : פער 100 ק׳ אונגארישע קוה-הייטע 100 — 105 נול. אָכסענהייטע טראָקענע 108 — 112 נול. ראָסהייטע 10—$11^{1}/_{2}$ נולד. פער פאאר.

ל ע ד ע ר, פפונדהייטע 18—24-קילאָ 178—184 נול. איינמאל פערזעטצטע טערצען פאָן 12—14-קילאָ 182—184 נולד., צווייםאל פערזעטצטע טערצען 15—16 קילאָ׳ 178—182 נול. דריימאל פערזעטצטע טערצען פאָן 19—22 קילאָ 182 — 186 נולד. —

ש א פ װ ו אָ ל ל ע, אין פאָריגער וואָכע ווארדען פערקויפט. 360 מעטער-צטר׳ גוטע מיטטעל טוכוואָללען 103—112 נולד. 580 מטר-צטר מיטטעל קאממוואָללע 95 -100 נולד. 140 מטר-צטר׳ נעבירגס-צוויישורען 102—103 נולד. (אללעס פער 56 קילאָ.)

װיענער פרייזע.

ש פ י ר י ט ו ס $33^{1}/_{2}$ נולד. צו 10'000 ליטער-פערצענט. —

ר י ב אָ ל 45 — 46 נולדען. פער הערבסט 40 — $40^{1}/_{2}$נולד. פער 100 קילאָ.

ר ע פ ס באנאטער פער יולי 15,70 — 15.90 נולד. קאָהל פער אויגוסט 16,60—16,80 נולדען.

װ ײ צ ע ן פערקויפט ווארדען 20000 מעטערצטר, פרייזע ב א נ א ט ע ר 76—77-קילאָ׳ 13,40—13,70 נולד׳ פער מעטערצטר. —

ה א פ ע ר אונגארישער 7,30 — 7,50 נולדען פער מעטער-צענטנער.

ק אָ ר ן, נייער 70—72-קילאָגראמם 10 — 10,25 נולד׳ פער מעטער-צטר.

נ ע ר ס ט ע פוטטער 6,25 נולד. —

ק ו ק ו ר ו ץ פער מעטערצטר. 8,10 8'30 נולד.

ק אָ ר נ - מ ע ה ל, נ׳ 1 : 19 — 20 נול., נ׳ 2, 17—18 נולדען פער מעטער-צטר.

װ ײ צ ע נ - מ ע ה ל, נ׳ 0 : 26,90—27,90 נול׳ נ׳ 1, $25^{1}/_{2}$—$26^{1}/_{2}$ נול., נ׳ 2 : 22,90—23,90 נול. נ׳ 3 : 19'90 — 20,90 נול׳ פער מעטער צטר.

ה י ל ז ע נ פ ר י כ ט ע : לינזען 18—22 נולדען ערבסען 10—15 נול. באָהנען 8 — $10^{1}/_{2}$ נול. הירזען 8,25 9,25 נולד. (אללעס פער 100 קילאָ.)

לאָטטא-ציעהונג פאָם 23-טען יוני 1877.

טעמעשוואר	11	54	90	51	55
װיען	52	30	23	3	9
גראץ	40	69	27	60	15

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטער : מאיר ברייז.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פריכטע		קוואליטעט פער העקטאל.	פער 100 קילאגר.
װײצען	נייער באנאטער	—	—.—.—
"	"	—	—.—.—
"	"	—	—.—.—
"	"	—	—.—!—
"	"	—	—.—.—
"	"	—	—.—.—
"	"	—	—.—.—
"	טהייס	74'6	11.15—11 35
"	"	75'5	12 76—11.85
"	"	76'4	12.35 —12 50
"	"	77'3	12 55—12 65
"	"	78'3	12 85—12 95
"	"	79'2	—.—.—
"	"	80'1	—.—.—
"	פעסטער באָדען	74'6	10.40—10.60
	"	75'5	11.——11.10
"	"	76'4	11.60—11.70
"	"	77'3	11.85—11.90
"	"	78'3	12.10—12.20
"	"	79'2	—.—.—
"	"	80'1	—.—.—
"	וויעסעלבורגער	74'6	11 20—11 40
"	"	75'5	11.80—11.90
"	"	76'4	12 40—12.55
"	"	77'3	12.60—12 70
"	"	78'3	12.90—13.—
"	"	79'2	—.—.—

פריכטע	קוואליטעט פער העקטאל.	פער 100 קילאגר.
קאָרן	72	8.90—8.70
נערסטע מאלץ	62	6.90—6.19
נערסטע פוטטער	62	5 90—5,65
האפער	41	6 80—6.65
קוקוריץ באנאטער		7.05—6 90
אנדערער	73	6.85—6.55
הירזע		5.75—5. 5

טערמינע פער 100 קילאָ		
װײצען	פער סעפטעמבער	10.60
		—.—
קאָרן	פריהיאהר	—.—
קוקוריץ		7.05—
נערסטע		—.—
האפער	סעפטעמבער	6.96—
		—.—
רעפס		16.—

באללען-מעהל		קר. פל.
נומער 0	פער 100 ק. זאמט זאק, פרייא פעסט	25 —
" 1		24 —
" 2		23 —
" 3		21 75
" 4		20 75
" 5		19 —
" 6		18 —
" 7		16 —
" 8		15 40
" $8^{1}/_{2}$		14 60

שפיריטוס :		קר. פל.
אלטע מעטהאָדע	פראקהטעפפע	33.—
נייע "	קארטאָפפעל	31.—

קורז-טאבעללע פאָם 23. יוני

געלד-קורזע.

	קר. פל.
זילבער-אגיא	111 50
דוקאטען	5 99
קאמער-אונגארישע 8 גולדען גאלד-שטיק (20 פראנקס)	10 15
נאפאלעאנד׳אר	10 13
דייטשע רייכסבאנקנאטען	62 25
20 מארקשטיקע	12 45
פאפיר רובעל	1 35

לאָזע.

	קר. פל.
1839-ער ראטהשילד-לאזע גאנצע	309 —
דעטטא פינפטעל	309 —
1854-ער 4 פערצענטיגע שטאאטס-לאזע	107 25
1860-ער " גאנצע	110 25
דעטטא " פינפטעל	118 25
1864-ער לאזע צו 100 גולדען	129 50
דעטטא " 50	129 —
קאמא רענטענשיינע	21 50
פירקען-לאזע	12 25
קרעדיט-לאזע	162 —
כלארי-לאזע צו 40 גולדען	29 50
דאנוי-דאמפפשיפפאהרטס-לאזע	95 —
אינסבריקער לאזע	17 75
קעגלעוויטש " צו 10 גולדען	12 —
קראקויער " 20	14 75
אפנער " 40	27 50
פאלפי " 40	28 50
רודאלפלאזע " 10	13 50
סאלם-לאזע " 40	39 75

לאָזע.

	קר. פל.
זאלצבורגער לאזע צו 20 גולדען	15 75
סט. גענאיס " " 40	28 75
פאלפי-ער " " 20	19 —
עסטערהאזי " " 100	119 —
דעטטא " " 50	60 —
וואלדשטיין " " 20	23 —
ווינדישגרעטץ " " 20	24 —
אונגארישע פרעמיענלאזע צו 100 גולד.	71 —
דעטטא צו 50 גולדען	70 50
ווינער לאזע	92 —

װערטה-פאפיערע.

	קר. פל.
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	73 —
טעמעשוואר-באנאטער	72 —
זיעבענבירגישע	71 75
גאליציע	84 25
בוקאווינער	82 75
אונגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	97 50
ווייןצעהענט-אבלעזונגס-אבליגאציאנען	73 25
פפאנדבריעפע דער אונגארישען באדענקרעדיט צו 5 איינהאלב פערצענט	91 —
דער אונגארישען היפאטעקען באנק צו 5 איינהאלב פערצענט	79 50
דער אונגארישען אלגעמיינען באדענקרעדיט-אנשטאלט צו 5 אונד איינהאלב פער-צענט	— —
דעטטא צו 6 פערצענט	— —
דער פעסטער קאממערציאל-באנק	88 50

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS

Budapest, 1877. Druck v. M. Burian, Marokkanerhof.

הערר דעקאהס, איך זיינער שטעללע געלאססען וואורדע.

זא וועניג יעדאך וויא דיא רוסישען פערזיכערונגען אין איירָאפּא גלויבען פינדען, פערמאָגען דיעזע פערזיכערונגען דעם נייען פראנצאָזישען ריקשריטטס-מיניסטעריאומס אין פראנקרייך אירגענד וועלכעס פערטרויען צו ערוועקען. דיעזער טאגע פעראנשטאלטעטע מארשאלל מאק מאהאָן איין גלענצענדעס גאסט-מאהל, צו וועלכעם דיא געזאנדטען זעממטליכער גראָס-מעכטע איירָאפּא'ס געלאדען וואורדען. היעדורך גלויבטע דער מארשאלל דען בעווייז ליעפערן צו קאָננען, דאס מאן אים אויסלאנדע צו דער נייען פראנצאָזישען רעגיערונג פאָללעס פערטרויען האבע. אלליין וועלך' טרויריגע איבערראשונג! טראָטץ מעהרפאכער ביטטען שלוגען דיא געזאנדטען דייטשלאנדס אונד איטאליענס דיא אן זיא ערגאנגענע איינלאדונג אויס אונד וויגערטען זיך הארטנעקיג, ביים גאסטמאהלע מאכ מאהאָנס צו ערשיינען. אונד דיעס וואר פיר דען מארשאלל איין וואהרעס אונגליק, דא דאס געראדע גענענטהייל דעססען זיך הערויסשטעללטע, וואס ער בעווייזען וואָללטע. דער דייטשע געזאנדטע איזט נעמליך ניכט ערשיענען, וויל דייטשלאנד דער קאטהאָלישען גייסטליכקייט געגענאיבער בעקאננטליך איינע פיינדליכע שטעללונג איינניממט. ער וואָללטע דאהער ניכט מיט איינעם מאנגע ביי איינעם טישע זיטצען, פאָן דעם עס הייסט, ער לאססע זיך בעציגליך זיינער פאָליטיק פאָן דער קאטהאָלישען גייסטליכקייט „ביי דער נאזע" הערומפיהרען. דער איטאליענישע געזאנדטע וואָללטע ניכט ערשיינען, וויל מאן אין איטאליען פירכטעט, מאק מאהן האבע ווירקליך דיא אבזיכט, ראָם דעם קאָניגע וויקטאָר עמאנועל וועגצונעהמען אונד דעם פאבסטע צוריקצוגעבען. — מאן זיעהט אלזאָ, דאס מאן אים אויסלאנדע, נאמענטליך אבער אין דייטשלאנד אונד איטליען, צור פאָליטיק דער געגענווערטיגען פראנצאָזישען רעגיערונג קיין פערטרויען האבע, אין פאָלגע דעססען פראנקרייך פריהער אדער שפעטער מיט דייטשלאנד אונד איטאליען אין איינען געפעהרליכען קריעג פערוויקקעלט ווערדען קאָננטע.

דיעזעס פייערליכע גאסט-מאהל האט נינמעהר דען מארשאלל מאק מאהאָן אין גאנץ פראנקרייך אים דען לעטצטען פונקען פאָן פערטרויען געבראכט. דאס וועגבלייבען דער געזאנדטען דייטשלאנדס אונד איטאליענס פאָן דעם גאסטמאהלע מאכ-מאהאָנס איזט, וויא מאן צו זאגען פפלעגט, וואססער אויף דער מיהלע דער רעפובליקאנער. פראנקרייך וויל דען פריעדען. עס האט נאך דיא ניעדערלאגען ניכט פערגעססען, וועלכע עס אים לעטצטען קריעגע געגען פרייסען ערליטטען. עס האט דורכאויס קיינע לוסט, בלאָס דעם העררן מארשאלל אונד זיינער רעגיערונג צוליעב נייערדינגס פינף מיללויארדען קריעגס-קאָסטען צו צאהלען. נון איזט עס אבער איבערצייגט, דאס עס דורך דיא ריקשריטטס-פאָליטיק דעס מארשאללס אונד זיינעס מיניסטעריאומס לייכט געוואלטזאם אין איינען קריעג מיט דייטשלאנד אונד איטאליען היניינגעטריעבען ווערדען קאָננטע. דיא בירגער פראנקרייכס ווערדען דאהער אללעס אויפביעטען, אום ביי דער נעכסטען נייוואהל רעפובליקאנישע דעפוטירטע אינס פארלאמענט צו וועהלען, דאמיט זיא דען שטורץ מאק מאהאָנס הערבייפיהרען. אין דער טהאט: דיא רעפובליק אין פראנקרייך בעדייטעט דען פריעדען אונד דיא פרייהייט; מאק מאהאָן אונד זיינע רעגיערונג בעדייטען דען קריעג אונד דיא קנעכטונג.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (גראַף אנדראשי אין דער וויעדער-גענעזונג בעגריפפען.) אוס וויען ווירד פאָם 25-טען דיעזעס טעלעגראפירט: „גראף אנדראשי, דער זייט מעהרערען טאגען וועגען איינעם העפטיגען פוס-ליידענס זיינע וואָהנונג אין שאָנברונן ניכט פערלאססען קאָננטע, בעפינדעט זיך בערייטס בעדייטענד בעססער. פאָרגעסטערן וואורדע דערזעלבע פאָן זיינער מאיעסטעט בעזוכט, דער פאָללע אנדערטהאלב שטונדען אים קראנקען-צימער פערווייללטע. הייטע וואר עס דעם גראפען אנדראשי אינדעס שאָן מעגליך נאך וויען צו קאָממען, וואָ ער ווידער אים מיניסטעריאום דעס אייסערן מיט געוואָהנטעם אייפער אונד אונערמידליך פאָרטארבייטעט." — אין דער טהאט דארף גראף אנדראשי פראָה זיין, דאס ער בלאָס אין „פוס-ליידען" צו איבערשטעהען האטטע. עס ווערע גאר קיין וואונדער, ווען אין הייטיגער מיניסטער דעס אייסערן אין עסטעררייך-אונגארן אויך איבער „קאָפּף-ליידען" קלאגען ווירדע. אין דער טהאט איזט אונזערע געגענווערטיגע „אויסווערטיגע פאָליטיק" פאָללקאָממען געאייגנעט, יעדעם דענקענדען מענשען קאָפּף-שמערצען צו בערייטען, ווען ער עבען אויך ניכט מיניסטער דעס אייסערן איזט!

* (נאך איינמאל דער רויב-מאָרד אין האָססו-אסו.) עס ווירד היעריבער נאכטרעגליך נאך פאָלגענדעס געמעלדעט: מיט אויסנאהמע דעס בריך קלערמאנן, דער בערייטס אם 20-טען דיעזעס בעערדיגט וואורדע, בעפינדען זיך דיא איבריגען אנגעפאללענען נאך אם לעבען. טראָטץ דער שווערען קאָפּף-וואונדע, וועלכע דער זאָהן קלערמאננס ערהאלטען, איזט נאך האָפפנונג פאָרהאנדען, דענזעלבען אם לעבען צו ערהאלטען. דער צושטאנד לאָבלי'ס האט זיך שאָן זאָ וויט געבעססערט, דאס ער נאך קארלסבורג געפיהרט ווערדען קאָננטע. וואס דיא רייבער בעטריפפט, זאָ זינד דיעזעלבען ביזהער נאך ניכט איינגעפאנגען וואָרדען. זעהר צו בעדויערן איזט עס, דאס איין יודע אין פערדאכט שטעהט, אלס פיהרער דיעזער רייבער-באנדע געווירקט צו האבען. אלס נעמליך בריך קלערמאנן אין פאָלגע איינעס פיסטאָלען-שוססעס צו באָדען שטירצטע, דא האט איינער דער רייבער דען פוס אויף דען נאקען דעס ערמאָרדעטען געזעטצט, דעם ער וויטהענד צוריעף: „נון, יעטצט האבע איך דיך, גיב מיר מיינען דריטטעל-אנטהייל הערויס!" ריכטיג איזט עס, דאס ביי איינער פערמאָגענס-פערטהיילונג איין פערוואנדטער דעס בריך קלערמאנן פאָן זיינעם רעכטע „אויסגעשפיעלט" וואורדע. דיעזער טרוג נון דעם קלערמאנן איממער איינען שטארקען האס נאך. מאן איזט דאהער דער מיינונג, דאס עבען דיעזער פערוואנדטע זיך אלס וואלאכע פערקליידעט האט, אום אן קלערמאנן פערזאָנליכע ראכע צו איבען. דער רויב-מאָרדער גלויבטע, אין דיעזער ווייזע דיא בעהאָרדען טייטשען צו קאָננען, דאמיט ניכט ער אין פערדאכט קאָממע. — מערקווירדיג איזט עס, דאס זעלבסט אונטער דען דאָרטיגען יודען דיא מיינונג פאָרהערשט, דאס ניכט איין וואלאכע, זאָנדערן יענער יידישע פערוואנדטע קלערמאננס דען מאָרד פעראיבט, דער ביי דער ערוועהנטען פערמאָגענס-טהיילונג „פערקירצט" וואורדע. וויר האלטען איינען יודען צו איינעם זאָלכען פערברעכען ניכט פעהיג. עס קאנן אויך דאס געגענטהייל דער פאלל זיין. אין פיפפיגער רייבער, דער פאָן יענעם פערמאָגענס-שטרייט געוואוסט, דירפטע עבען דעסהאלב דיא וואָרטע אויסגערופען האבען: „גיב מיר מיינען דריטטעל-אנטהייל הערויס!" — דאמיט דער פערדאכט ניכט אויף איהן, זאָנדערן אויף יענען פערוואנדטען קלערמאננס פאללע. האָפפענטליך ווירד איינע שטרענגע אונטערזוכונג דען ווירקליכען מאָרדער באלד הערויספינדען!

* (רוסישע גרויזאמקייטען אים קויק-אזוס.) דער היער אין פעסט וואָהנענדע טירקישע קאָנזול לאָסט אין איינעם היעזיגען רעגיערונגס-בלאטטע זאָעבען נאכשטעהענדען בעריכט פערעפפענטליכען איבער דיא גרויזאמקייטען, וועלכע דיא רוססען אים קויק-אזוס פעראיבען. דער בעריכט לייטעט: „פאָן דער מאָ-

---

נאך ערגער, ער איזט איין עלענדער שמוטציגער יודע!" — דא אנטוואָרטעטע דער יודע גאנץ רוהיג: „„איך דאנקע איך, האָהער הערר, פיר אייערע גיטיגע בעלעהרונג; דאך איך בין איין געשעפטס-מאנן אונד וויל אייך פיר דיעזע גוטע בעלעהרונג איינע אנדערע עבענזאָגוטע בעלעהרונג געבען: אלזאָ האָרעט! דיא ציערדע איינעס מאננעס איזט דער שאָנע בארט; דיא ליעבע איינעס מאננעס גילט דעם ווייבע; דיא פריידע דעס מאננעס זינד זיינע קינדער. — וואס איזט אבער איין מאנן, דער קיינען בארט אונד קיינע ליעבע צו איינעם ווייבע אונד צו קינדערן האט? — נון, דיא אנטוואָרט איבערלאססע איך אייך!""

קיים האט דער יודע דיעזע וואָרטע אויסגעשפּראָכען, אלס ער שאָן דאפאָנגעלויפען וואר. דיא גאנצע געזעללשאפט מוסטע איבער דיעזע געלונגענע אנטוואָרט דעס יודען לויט אויפלאכען. יאָהאנן זאס דא וויא ערשטארט, ער צוטטערטע פאָר וואוטה אין אללען גליעדערן, אונד האט זאָפאָרט עווינע פיינדשאפט אונד שרעקליכע ראכע געגען אללע יודען געשוואָרען. (וויא דער לעזער ווייס, האט איין „פערשניטטענער מאנן" (סריס) אויך קיינען בארט אונד אונטערשיידעט זיך אין זיינעם אויסזעהען פאָן איינעם געוואָהנליכען מאננע, וויא איין אָכס פאָן איינעם שטיער.)

דיעזער וויטץ דעס יודען וואורדע אין גאנץ קאָנסטאנטינאָפעל ערצעהלט. יאָהאנן האטטע אויך פיעלע פיינדע אונד זאָ אָפט ער דורך דיא גאססע גינג, מוסטע ער האָרען, וויא מאנכע פאָן איינעם פערשטעקטע ריעפען: „דעם מאננעס ציערדע איזט דער בארט!" — דיעס רייצטע דען יאָהאנן נאך בעפאָר ער מיניסטער וואר, געשווייגע דענן יעטצט, דא ער דער געפירכטעטסטע מיניסטער איזט. ער וואָללטע שאָן אָפט ביים קאייזער דיא יודען-פיינדליכסטען פעראָרדנונגען דורכזעטצען, אבער דער קאייזער וואר גערעכט אונד וואָללטע איהם ניכט נאכגעבען. יאָהאנן מוסטע נון נאך איינער אויסרעדע זוכען, אום אויך דעם קאייזער באזיל איינען האס געגען דיא יודען איינפלאָסען צו קאָננען. —

אינצווישען איזט נון קאָנסטאנטינאָפעל פאָן איינעם פורכטבארען אונגליק היימגעזוכט וואָרדען. עס וואר אין דונקלער נאכט, אלס פלאָטצליך איין ליכט-שיין דען גאנצען הימעל בעלייכטעטע. באלד האבען דיא גלאָקען שטורם געלייטעט. איין שרעקליכעס פייער וואר אויסגעבראָכען, דיא פיעלען האָלצערנען הייזער, דיא דאמאלס אין קאָנסטאנטינאָפעל וואַרען, וואורדען באלד פאָם פייער ערגריפפען, אונד אים נו שטאנד דיא גאנצע שטאדט אין פלאממען. דער שרעקען אונד דיא פערווירונג וואַרען פירכטערליך. דא דאס פייער מיטטען אין דער נאכט אויסגעבראָכען וואר, זאָ האטטע עס פיעלע לייטע אים שלאפע איבערראשט. מאנכע רעטטעטען נאך דאס נאקטע לעבען, אנדערע קאמען אים פייער אום, וויעדער אנדערע שטירצטען זיך אין דיא פלאממען, אום וויב אונד קינד צו רעטטען אונד וואורדען פאָן דען צוזאממענשטירצענדען הייזערן בעגראבען.

אויך דאס הויז פאָן ר' גרשום שטאנד אויף אללען זייטען פאָם פייער אומרינגט. ער וואר אבער נאך וואך, דא ער אין דער נאכט איממער לערנטע. שנעלל וועקטע ער זיינע צוויא פרויען אונד האטטע זיא מיט געלד אונד עדעלשטיינען בעלאדען אונד איילטע דאנן מיט איהנען צו איינעם פריינדע אויסערהאלב דער שטאדט. אלס ער זיינע פרויען אין זיכערהייט געבראכט, קעהרטע ער אין דיא שטאדט וויעדער צוריק. דאס פייער וואורדע וועהרענד דיעזער צייט נאך העפטיגער, דיעבע אונד רייבער בענוטצטען דיעזע פערווירונג אום צו שטעהלען אונד צו רויבען. דא דאכטע ר' גרשום אן זיינען שוויעגער-פאטער ר' מנחם, ער איילטע איהן אויפצוזוכען; דאך פאנד ער דיא הויזטהירע שאָן ערבראָכען, אונד ר' מנחם וואר בערייטס ערמאָרדעט אונד בעראובט.

אם אנדערן מאָרגען זאה מאן ערסט דיא שרעקליכע פערוויסטונג דער שטאדט. דרייסיג טויזענד מענשען זינד אָהנע הויז אונד אָהנע פערמאָגען געבליעבען, פיעלע הונדערטע וואַרען אין דען פלאממען אומגעקאָממען אונד פיעלע וואורדען פאָן דען רייבערן געמאָרדעט.

ר' גרשום וואָללטע זיינע יונגע פרויא שאָנען, עס באנגטע איהם דאפאָר, זיינער געליעבטען מעליטטא דען שרעקליכען טאָד דעס פאטערס אנצוציינען, אבער זיא נאהם דיעזע טרויער-נאכריכט מיט גראָססער גלייכגילטיגקייט אויף. דעם ר' גרשון האט דאס נאך זעהר גוט געפאללען, דאס זיינע יונגע פרויא איינע גאָטטעס-שטראפע מיט זאָלכער געפאסטהייט איינניממט, אונד ער זאגטע: „זאָ, מיינע ליעבע מליתא! זאָ מוס דער מענש זיין. גאָטטעס וועגע זינד אונערפאָרשליך, וואס ער טהוט, איזט גוט, אונד מאן מוס זאגען: גאָטט האט'ס געגעבען, גאָטט האט'ס גענאָממען." — דיא ליעבע איזט בלינד, אונד ר' גרשום קאָננטע דאהער אין דאס הערץ זיינער יונגען פרויא ניכט זעהען! —

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

אללע פֿאָלקער דיעזער מאָנארכיע דעם רופֿע איהרעם קאיזער אונד קאָניגס פֿאָלגען אונד מיט בעגייסטערונג אין דען קריעג ציעהען ווערדען. — הייטע אבער איזט אונזערע איינמישונג אין דען קריעג נאָך גאר ניכט נאָטהווענדיג! — דאס איזט איינע זעהר שלעכטע אנזיכט, ווענן מאן זאגט: „אונזערע ארמעע איזט שטארק, דאהער זאָלל זיא אין דען קריעג ציעהען.“ — אים געגענטהייל, מיינע העררען! אים געגענטהייל! ווייל דיא ארמעע שטארק איזט, אונד ווייל איך איינע אנדערע מאכט דיא שטערקע אונזערער ארמעע קעננט אונד זיא פֿירכטעט, ברויכט זיא ניכט אין דען קריעג צו ציעהען, אום ערסט דאָרט דיא שטערקע צו צייגען. מאן ווירד אָהנעהין ניכט זאָ לייכט עטוואס פֿיינדליכעס געגען אונס אונטערנעהמען, וואָדורך וויר געררייצט ווערדען קאָננטען, אונד אונזערע ארמעע אין דען קריעג ציעהען מיסטע.“

„געעהרטעס הויז! (זאגטע טיסאָ וויטער) וויר האבען עס שאָן היער צו וויעדערהאָלטען מאלען געזאגט אונד זאגען עס נאָך איינמאל: אונזערע הייפט-ציעלע וועהרענד דער לעטצטען יאהרע ווארען: 1) דען פֿריעדען צו ערהאלטען, 2) דען קריעג, ווענן ער דאָך אויסבריכט, ניכט וויטער איינרייסען צו לאססען, 3) דיא אויפֿרעכטהאלטונג דער פֿריינדשאַפֿט מיט דען איבריגען אייראָפעאישען מעכטען — אונד 4) אונס נאָך קיינער זייטע הין צו פֿערפפֿליכטען אונד צו בינדען; עס מוס אונס גאנץ פֿרייא שטעהען, דאס צו טהון, וואס אים אינטערעססע אונזערער מאָנארכיע צו טהון איזט. וויר דירפֿען אונס אן קיינע אנדערע מאכט פֿערפפֿליכטען אונד בינדען, וויר דירפֿען אויך ניכט דאראויף אכטען, אָב דיא בעפֿאָלקערונג דיא טירקען אָדער דיא רוסען ליעבט. וויר מיססען נור דאראויף זעהען, וואס אים אינטערעססע אונזערער מאָנארכיע איזט. — דיעס איזט אונזערע אָפֿפֿענע אונד אויפֿריכטיגע פאָליטיק, וויר מאכען היערפֿאָן קיין געהיימניס, יעדע אייראָפעאישע מאכט קעננט נור צו גוט דיא ציעלע אונזערער פאָליטיק. — זאָ איזט דער שטאנד אונזערער פאָליטיק אין דער געגענוואַרט — וואס נון דיא צוקונפֿט בעטריפֿפֿט, זאָ קאנן איך ניכטס פֿערשפרעכען, ווייל איך מיר עבען דורך מיין פֿערשפרעכען ניכט בינדען וויללי. הייטע ברויכען וויר אונזערע ארמעע ניכט אויף דען קריעגס-פֿוס צו שטעללען; אבער מיט דער צייט קאָננטע דאס פֿיעללייכט דענן דאָך נאָטהווענדיג ווערדען. דאנן כאָנגען וויר אונזערע ארמעע אין בעוועגונג זעטצען, אונד דאנן געהען וויר אללע געגען דען, דער געגען אונזער פֿאטערלאנד אויפֿטריטט. איך קאנן דאהער הייטע ניכט זאגען, דאס וויר שפעטער יא אונזערע ארמעע אויף דען קריעגס-פֿוס שטעללען ווערדען מיססען, דא איך נאָך הייטע דיא נאָטהווענדיגקייט היעפֿיר ניכט איינזעהע; איך קאנן אבער אויך ניכט פֿערשפרעכען, דאס וויר אונס אויך שפעטערהין רוהיג פֿערהאלטען ווערדען, דענן דאנן קאָננטע דער פֿיינד אויף אונזערע רוהע רעכנען אונד פֿיינדליכעס געגען אונס אונטערנעהמען. — נור דיא איינע פֿערזיכערונג קאנן איך שאָן הייטע מיט אללער בעשטיממטהייט געבען, דאסס ווענן וויר אויך שאָן צו איינעם איינגרייפֿען געצוואונגען ווערדען זאָללטען, זאָ ווערדען וויר קיינע טירקישען פראָווינצען אן אונס רייסען, וויא דאס פֿיעלע גלויבען. — ניין! וויר וואָללען אונזערע מאָנארכיע מיט קיינער טירקישען פראָווינץ פֿערגראָסערן! (דיעזע ערקלערונג האט דיא דעפוטירטען זעהר בעפֿריעדיגט.) וואס נון ענדליך דען פֿאָרוואורף בעטריפֿפֿט, דאס וויר דיא פפֿערדע-אויספֿוהר נאָך דער טירקייא פֿערבאָטען האבען, זאָ קאנן איך דאראויף אנטוואָרטען, דאס וויר דיא פפֿערדע-אויספֿוהר נאָך יעדעם פֿרעמדען לאנדע פֿערבאָטען האבען, ווייל עס איינע צייט קאָממען קאנן, אין וועלכער וויר היער זעלבסט דיא פפֿערדע פֿיר אונזערע ארמעע געברויכען קאָננטען.“

דיא פֿאָרגעננע אין פֿראנקרייך.

ענדליך איזט דעם פרעזידענטען פֿראנקרייכס, מארשאלל מאק-מאהאָן, דער שטרייך געלונגען. ער האט אים סענאטע דיא אויפֿלאָזונג דעם פארלאמענטעס, וועלכעס 363 רעפובליקאנישע מיטגליעדער צעהלטע, מיט איינער מעהרהייט פֿאָן 20 שטיממען גליקליך דורכגעזעטצט. אין דער פארלאמענטס-זיטצונג פֿאָם 25-טען דיעזעס וואורדע דער אויפֿלאָזונגס-בעפֿעהל דעס מארשאללס מאק מאהאָן אָפֿפֿענטליך פֿערלעזען. דער פרעזידענט דעס פארלאמענטעס, דער פֿערדיענסטפֿאָללע רעפובליקאנער, הערר פֿאָן גרעווי, ערהאָב זיך זאָדאנן פֿייערליך פֿאָן זיינעם זיטצע אונד היעלט אן דיא דעפוטירטען פֿאָלגענדע קורצע אבשיעדס-רעדע:

„מיינע העררען! וויר מיססען נונמעהר אונזערע ארבייט אונטערברעכען אונד נאָך הייזע געהען, ווייל וויר יא פֿערפפֿליכטעט זינד, אונטער אללען אומשטענדען דעם געזעטצע צו געהאָרכען. דאס געזעטץ רייטט אבער דעם פרעזידענטען פֿראנקרייכס דאס רעכט איין, דאס פארלאמענט אויפֿצולאָזען, ווענן דער סענאט היעצו זיינע איינוויללינגונג ערטהיילט. דיעס איזט געשעהען, דא איינע מעהרהייט פֿאָן 20 שטיממען אים סענאטע פֿיר דיא אויפֿלאָזונג דעס פארלאמענטס זיך אויסשפראך. דיעס קאנן אונס יעדאָך אין אונזערעם קאמפפֿע פֿיר דאס וואָהל פֿראנקרייכס ניכט ענטמוטהיגען. וויר ווערדען אן דאס לאנד איינען אויפֿרוף ערגעהען לאססען. דיעס ווירד נון געלעגענהייט האבען, דיא פֿערדיענסטע דער רעפובליקאנישען פארטייא אנציערקעננען. איך בין איבערצייגט, דאס דיא בירגער פֿראנקרייכס בייא דער נעכסטען וואהל, דיא שאָן אין דרייא מאָנאטען שטאטטפֿינדען מוס, אללע 363 רעפובליקאנישען דעפוטירטען וויעדער אינ'ס פארלאמענט וועהלען ווערדען. וויר געהען נור צייטווייליג אויסאיינאנדער, אום באלד נייערדינגס מיט פֿעראיינטען קרעפֿטען פֿיר דיא רעפובליק אונד פֿיר דיא פֿרייהייט מיט גראָססעם נאכדרוקע איינציושטעהען. גאָטט בעשיטצע אונזער פֿאטערלאנד!“ — דיא דעפוטירטען ערהאָבען זיך נון פֿאָן איהרען באָנקען אונד פֿערליעסען דען זיטצונגס-זאאל מיט דעם רופֿע: „עס לעבע דיא רעפובליק! עס לעבע דיא פֿרייהייט! עס לעבע דער פֿריעדע!“

זאָ שטעהען דיא דינגע הייטע אין פֿראנקרייך. דער מארשאלל מאק מאהאָן זעלבסט שיינט זיך אבער מיט דעם פֿאָן איהם איבער דאס פארלאמענט ערדונגענען זיעג דורכאוס ניכט צו פֿרייען. ער וויים עס, דאס דיא אויפֿלאָזונג דעס פארלאמענטס אין גאנץ פֿראנקרייך איינע אונגעהייערע אויפֿרעגונג אונד פֿערביטטערונג הערפֿאָרגערופֿען. ער פֿירכטעט מיט רעכט, דאס אגלעסליך דער נייע וואהל זיינע 363 רעפובליקאנישען געגנער וויעדער אינס פארלאמענט ענטזענדעט ווירדען. אין דיעזעם פֿאללע ווירדע מאן מיט איהם אונד מיט זיינער ריקשריטטס-רעגירונג געוויס גאר „קורצען פראָצעס“ מאכען, מיט איינעם וואָרטע: דער מארשאלל מאק מאהאָן האט בייא אויפֿלאָזונג דעס פארלאמענטס זאָציזאגען, זיינע גאנצע העררליכקייט, זיינע פרעזידענטשאַפֿט, אויפֿ'ס שפּיעל געזעטצט. איזט אים נעכסטען פארלאמענטע וויעדער איינע רעפובליקאנישע מאָיאָריטעט, דא מוס ער זיינע האָהע שטעללע אונבעדינגט פֿערלאססען.

אום דיא געמיטהער צו בערוהיגען, ווערדען זייטענס דעס מארשאללס אונד זיינער רעגירונג אללע אנשטרענגונגען געמאכט. דורך צווייא פֿינטע זוכטע מאן נעמליך דיא אויפֿגערעגטען געמיטהער צו בעשוויכטיגען: ערסטענס דורך דיא פֿערזיכערונג, דאס דיא רעגירונג דורכאוס ניכט דיא אבזיכט האט, מיט דער כאטהאָלישען גייסטליכקייט געמיינזאמע זאכע צו מאכען; צווייטענס אבער, דאס דורך דיא בערופֿונג איינעס נייען מיניסטעריאומס דיא פאָליטיק נאָך אויסען אין קיינער וויזע איינע פֿערענדערונג ערליטטען, דא יא דער פֿריהערע מיניסטער דעס איסערן,

פֿאָלליעטאָן.

פֿיעל-ווייבערייא.

(2-טע פֿאָרטזעטצונג.)

מיניסטער יאָהאן ווארדע אונטערדעססען רוהיגער אונד זאנפֿטער געשטיממט. ער ענטדעקטע זאָדאנן דעם מיכאעל זיינען פלאן מיט דער פרינצעססין צאָע, וואס נון אויך דען יונגען מיכאעל זעהר פֿריידיג איבערראשטע. דיא ערסטע בעגעגנונג מיט דעם יודענ-מעדכען קאָננטע נור דען ערסטען פֿונקען דער ליעבע בייא איהם ערוועקען — אבער וואס איזט איין זאָלכער פֿאָראיבערגעהענדער אנבליק איינעס יודענ-מעדכענס געגען דאס הייראטען איינער פרינצעססין אונד מיט-רעגענט איינעס גראָססען קאיזער-רייכעס צו ווערדען? מיכאעל לעגטע זאָפֿאָרט איינען שוואור אב, דאס יודענ-מעדכען ניעמאלס מעהר אויפֿצוזוכען. —

אם פֿאָלגענדען טאגע זאס מעליטטא וויעדער אין דעם גארטען אונד ערווארטעטע מיט קלאָפֿפֿענדעם הערצען דיא אנקונפֿט דעס שאָנען ריטטערס, דעס שוועסטער-זאָהנעס דעס מעכטיגען מיניסטערס, דער איהר נון דיא בעוויללינונג זיינעס אָנקעלס צור הייראטה ברינגען זאָללטע. אבער זיא ווארטעטע אומזאָנסט, מיכאעל קאם אויך מאָרגען אונד איבערמאָרגען ניכט. — —

אום דיעזע צייט האטטע דבורה אימטער הייפֿיגער איהרען מאנן, דען ר' גרשום געבעטען, זיך דאָך נאָך איין צווייטעס ווייב צו נעהמען. — ענדליך מוסטע ר' גרשום איהרען פֿיעלען ביטטען נאכגעבען — אונד מערקווירדיגער וויזע אונטערנאהם דיא גוטע דבורה זעלבסט דאס געשעפֿט, איין פאססענדעס ווייב פֿיר איהרען מאנן צו זוכען.

דבורה וואָללטע נון צייגען, וויא ריין אונד אונאיינגענוטציג זיא איהרען מאנן ליעבט. דאס שאָנסטע מעדכען קאָנסטאנטינאָפעלס זאָללטע ער צום צווייטען ווייבע בעקאָממען. (הייצוטאגע ווירדע דאס קיין ווייב אויף דער וועלט טהון!) — דא האָרטע זיא נון פֿאָן דער שאָנען מעליטטא, זיא זוכטע זיא אויף אונד וואר פֿאָן איהרער שאָנהייט ענטציקט, זיא שפראך מיט ר' מנחם, דיעזעם וואר דער שוויעגער-זאָהן, דער רייכע, פֿראָממע אונד געלעהרטע ר' גרשום זעהר רעכט, אונד דא ער זאה, דאס דבורה זעלבסט איין צווייטעס ווייב פֿיר איהרען מאנן זוכט, האטטע ער קיין בעדענקען מעהר, פֿירכטעטע ניכט פֿאָר שטרייט אונד צאנק, אונד וויללינגטע איין!

אונד מעליטטא? אלס זיא זאה, דאס דער שאָנע אָפֿפֿיציער זיא אים שטיכע געלאססען אונד זיא נור געפֿאָפּט האט, אונד אלס מאן איהר ערצעהלטע, דאס זיא אלס ווייב דעס רייכסטען גאָלד-ארבייטערס אין קאָנסטאנטינאָפעל אויף דאס רייכסטע געפוטצט אונד געשמיקט געהען ווערדע, דא וויללינגטע זיא עבענפֿאללס איין — אונד נאָך וועניגען מאָנאטען וואר דיא האָכצייט. אונד ר' גרשום פֿיהרטע זיין שאָנעס אונד יונגעס ווייב אין זיין הויז. ער ליעבטע זיא זעהר איניג אונד בעפֿריעדיגטע מיט פֿריידען איהר פֿערלאנגען נאָך גאָלד אונד זיידע, נאָך עדעל-שטיינען אונד אנדערעם שמוקע. אויך מעליטטא וואר גליקליך; האטטע זיא דאָך, וואס איהר הערץ בעגעהרטע, אונד דער שאָנע ריטטער וואר פֿאָלליג פֿערגעססען.

דבורה אבער וואר נאכהער אים האָכסטען גראדע בעטריבט. איהר מאנן שענקטע צו פֿיעל אויפֿמערקזאמקייט זיינעם יונגען ווייבע אונד פֿערנאכלעסיגטע זיא גענצליך. זיא קאם אויך באלד צור איינזיכט, דאס מעליטטא נור שאָן צום אנזעהען איזט, דאס זיא אבער אים אינגערן איין שלאנגענ-הערץ האט. אבער זיא שוויעג, וואר זיא עס יא זעלבסט, וועלכע איהרען מאנן צום הייראטען איינער צווייטען פֿרויא בעוואָגען אונד איהם נעראדע דיעזע הערויסגעזוכט האטטע!

דריטטעס קאפיטעל. — דאס פֿייער.

דער איינוך יאָהאנן, דער ערסטע מיניסטער דעס קאיזערס באיזיד, וואר איין עהרגייציגער אונד „אויסגעשפיצטער“ מאנן, אונד דאבייא אויך איינער דער גראָססטען יודענ-פֿיינדע. זיין האסס שטייגערטע זיך נאָך מעהר געגען דיא יודען, אלס איהן איינעס טאגעס איין יודע פֿאָר גאנץ קאָנסטאנטינאָפעל לעכערליך מאכטע. אלס נעמליך יאָהאנן נאָך ניכט מיניסטער וואר, קאם ער אן איינעם פֿייערטאגע מיט מעהרערען פֿריינדען אין איינעם גאסטהויז צוזאממען. דיא געזעללשאַפֿט וואר רעכט היישער אונד לוסטיג. דא טראט איין ארמער באַרפֿיסיגער יידישער הוזירער הינייַן אונד מאכטע עהר-ערביעטיג דער געזעללשאַפֿט דען אנטראג, איהם עטוואס וואארע אבצוקויפֿען. יאָהאנן וואָללטע דען יודען פֿערשפּאָטטען אונד ריעף איהן צו זיך; אלס נון דער הוזירער פֿאָר איהם שטאנד אונד איהם דיא וואארען אנגעבאָטען האטטע, זאגטע יאָהאנן: „בעהאלטע דיינע וואארען, איך קויפֿע זיא ניכט; אבער בעלעהרען וויל איך דיך. זאָ האָרע: ווער האָך צו פֿפֿערדע זיטצט, איזט איין פֿירסט; ווער צו וואגען רייזט, איזט איין עדעלמאנן; ווער שוהע אויף דען פֿיסען האט, איזט איין מענש; וואס איזט אבער דער, וועלכער באָרפֿיס געהט? וויסט דוא עס ניכט? נון, איך ווערדע עס דיר זאגען: איין הונד איזט ער! אָדער